

«دنیای اقتصاد» در گفت‌وگو با ۶ صاحب‌نظر روابط بین‌الملل بررسی کرد

تاکتیک مواجهه با ترامپ

روزنامه دنیای اقتصاد - شماره ۳۹۷۵ (/) ۳۹۷۵ تاریخ چاپ: ۱۳۹۵/۱۱/۱۶ | بازدید: ۷۵۲۸ بار | کد خبر: DEN-۱۰۸۹۷۹۵

دنیای اقتصاد: مواضع دو روز گذشته دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری ایالات متحده موجب طرح دو پرسش شده است. اولین سوال به دنبال دانستن نیت ترامپ از این مواضع است: «آیا مواضع پرخاشگرانه ترامپ یک رجزخوانی صرف است یا یک سیاست؟» دومین سوال در جست‌وجوی شناخت بهترین راهکار برای مواجهه با ترامپ در این شرایط است. «دنیای اقتصاد» در گفت‌وگو با ۶ استاد و کارشناس روابط بین‌الملل «بهترین تاکتیک‌های» مواجهه با دونالد ترامپ و تیم امنیتی او را مورد بررسی قرار داده است. شماری از استادان بر این باورند که اقدامات ترامپ را نباید تنها در چارچوب یک رجزخوانی و لفاظی که در چارچوب یک «پالیسی» و «سیاست» واقعی ارزیابی کرد و باید راهکارها و اقدامات متناسب با آن سوی تصمیم‌سازان دیپلماسی ایران اتخاذ شود. بین‌المللی کردن سطح مناقشه با آمریکا، طرح مساله در فضای بین‌المللی و جهانی، جلوگیری از هرگونه اقدام تحریک‌آمیز و ندادن بهانه به دست ترامپ، چندجانبه‌گرایی، همسو شدن با کشورهای اروپایی، ایفای نقش منطقه‌ای پررنگ‌تر، ایجاد شکاف در موضع بین‌المللی ترامپ، استفاده از دیپلماسی نرم و جلوگیری از ارسال هر گونه سیگنالی که حکایت از ضعف ایران داشته باشد از جمله تاکتیک‌هایی است که این متخصصان روابط بین‌الملل پیشنهاد داده‌اند.

(http://94.182.183.210/Images/Bitrix/uploads/Rooznameh/3975/06055c20-fcab-f239-b22d-fcbcf45fac50-08-01.jpg)

احسان ابطی: مواضع تند دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری ایالات متحده آمریکا علیه ایران در روزهای اخیر دو سوال اصلی در افکار عمومی ایجاد کرده‌است. اولین سوال این است که مفهوم اقدامات ترامپ چیست، آیا این یک رجزخوانی صرف است یا یک «پالیسی» و «سیاست»؟ و دومین سوالی که در افکار عمومی ایجاد شده این است که «بهترین راهکار برای مواجهه با ترامپ در این شرایط چیست؟» «دنیای اقتصاد» در گفت‌وگو با ۶ استاد و متخصص روابط بین‌الملل «بهترین تاکتیک‌ها»ی مواجهه با دونالد ترامپ و تیم امنیتی او را مورد بررسی قرار داده‌است. شماری از استادان بر این باورند که اقدامات ترامپ را نباید تنها در چارچوب یک رجزخوانی و لفاظی دید، بلکه در چارچوب یک «پالیسی» و «سیاست» واقعی ارزیابی و باید راهکارها و اقدامات متناسب با آن را اتخاذ کرد. بین‌المللی کردن سطح مناقشه با آمریکا، طرح مساله در فضای بین‌المللی و جهانی، جلوگیری از هر گونه اقدام تحریک‌آمیز و ندادن بهانه به دست ترامپ، چندجانبه‌گرایی، همسو شدن با کشورهای اروپایی، ایفای نقش منطقه‌ای

پرنرنگتر، ایجاد شکاف در مواضع بین‌المللی ترامپ، استفاده از دیپلماسی نرم و جلوگیری از ارسال هر گونه سیگنالی که حکایت از ضعف ایران داشته باشد از جمله تاکتیک‌هایی است که این متخصصان روابط بین‌الملل پیشنهاد داده‌اند.

استفاده از قدرت نرم

سیدحسین موسویان دیپلمات و مذاکره‌کننده سابق هسته‌ای معتقد است که عده‌ای در آمریکا درحال طراحی فتنه‌های مهمی برای برخورد با ایران هستند که برای خفه کردن آنها نیازمند ابتکاراتی نو همراه با همدلی و تدبیر ملی هستیم. موسویان در بیان این ابتکارات ابراز کرد: «اقدامات نسجیده ترامپ، موجب واکنش‌های بی‌سابقه در داخل آمریکا و در سطح بین‌الملل شده است. شرایط بی‌نظیری برای ایران در زمینه بهره‌مندی از دیپلماسی نرم به وجود آمده که موجب تعمیق شکاف داخلی و خارجی آمریکا جهت اقدام علیه ایران خواهد شد. منافع ملی کشور ایجاب می‌کند از هر گونه اقدامی که موجب اجماع بین‌المللی و داخلی در آمریکا علیه ایران شود، خودداری شود.» او تأکید می‌کند: «با تهدیدهای ترامپ زمانی باید با اقدام قاطع و مقابله به مثل سخت برخورد شود که پشتوانه بین‌المللی و داخلی در آمریکا را داشته باشد، در غیر این صورت موثرترین مقابله به مثل، نوع دیپلماسی است که بتواند مردم و افکار عمومی آمریکا و جهان را از ترامپ دور و به ایران نزدیک کند.» پژوهشگر ارشد دانشگاه پرینستون در پایان گفت: «اقدام ترامپ در مورد منع ورود مسلمانان ایران و شش کشور دیگر، موج نفرت داخلی و بین‌المللی را برانگیخت. اگر دولت ایران اعلام می‌کرد که ما به مقامات آمریکا ویزا نخواهیم داد، اما منعی برای ورود مردم آمریکا نداریم، این برخورد موج تحسین جهانی و ملت آمریکا را برمی‌انگیخت و ثابت می‌کرد که آمریکا در ادعای خود مبنی بر اینکه با ملت ایران مشکل ندارد، صداقت نداشته اما ایران در ادعای خود که با مردم آمریکا مشکلی ندارد، صداقت داشته و صداقت خود را ثابت کرد.»

پرنرنگ شدن نقش منطقه‌ای

دکتر کیهان برزگر، استاد روابط بین‌الملل دانشگاه علوم و تحقیقات نیز معتقد است بهترین روش ایران برای مواجهه با اقدامات اخیر ترامپ، تلاش برای تقویت روابط با سایر قدرت‌های جهانی و ایجاد شکاف در مواضع بین‌المللی ترامپ است. رئیس گروه روابط بین‌الملل دانشگاه علوم و تحقیقات می‌افزاید: «جهان به شدت به سمت چندجانبه‌گرایی حرکت کرده است. بسیاری در دنیای فعلی دنباله‌رو یکجانبه‌گرایی و ملی‌گرایی افراطی ترامپ نیستند و این مساله را می‌توان از واکنش‌ها و تظاهراتی مشاهده کرد که علیه او به راه افتاده و بر دامنه آن به تدریج افزوده می‌شود.» دکتر برزگر اضافه می‌کند: «قدرت‌های جهانی مثل کشورهای اروپایی، روسیه، چین، هند و ژاپن در تداوم و مشروعیت توافق هسته‌ای ایران (برجام) و ضرورت ادغام و همکاری ایران در حل مسائل منطقه‌ای کاملاً با هم متحد هستند؛ بنابراین تدریجی ترامپ علیه ایران با مخالفت آنها روبرو خواهد شد.» این متخصص مسائل بین‌الملل می‌افزاید: «حتی روسیه هم که به نظر می‌رسد در یک ماه عسل با ترامپ به سر می‌برد، به زودی از او فاصله خواهد گرفت. چون بعید است، بوروکراسی سنتی و محافظه‌کار آمریکا که دهه‌ها روسیه را دشمن استراتژیک خود تعریف کرده است یک‌شبه و براساس خواست و تمایل شخصی ترامپ بخواهد با روسیه دوست شود.»

او می‌افزاید: «نشانه‌های این امر هم‌اکنون وجود دارد، از جمله اظهارات اخیر نیکو هیلی، نماینده ایالات متحده در سازمان ملل متحد مبنی بر اینکه روسیه باید شبه‌جزیره کریمه را به اوکراین بازگرداند و اینکه تا آن زمان تحریم‌ها علیه این کشور ادامه خواهد یافت.» دکتر برزگر می‌افزاید: «با توجه به شرایط فعلی، بهترین راهکار برای مواجهه با اقدامات ترامپ، ایجاد شکاف در مواضع بین‌المللی ترامپ از طریق تقویت روابط با سایر قدرت‌های جهانی و در عین حال پرهیز از هر گونه اقدامات متقابل و تلافی‌جویانه است.» این استاد دانشگاه می‌افزاید: «ترامپ در ماه‌های آینده به ناچار خود را با نظام بین‌الملل سازگار می‌کند؛ بنابراین بسیاری از تنش‌های ایجاد شده ناشی از اقدامات ماجراجویانه او مقطعی هستند. چون ادامه این اعمال مشروعیت جهانی آمریکا را به چالش می‌کشد.» این استاد دانشگاه اضافه می‌کند: «رئیس‌جمهور قبلی اوباما بسیار علاقه داشت تا علاوه بر حل موضوع هسته‌ای با تمرکز بر منع اشاعه اتمی، در موضوعات منطقه‌ای هم با ایران همکاری کند. اکنون ترامپ کاملاً از این نکته غفلت می‌کند که اهمیت گفت‌وگو با ایران فراتر از موضوع هسته‌ای به نقش منطقه‌ای آن مربوط می‌شود.» وی می‌افزاید: «در واقع، ترامپ برخورد با ایران را محدود به برجام کرده و کاملاً از اهمیت نقش و وزن منطقه‌ای کشورمان که برای مبارزه با تروریسم و حل بحران‌های منطقه‌ای ضروری است و سایر قدرت‌ها مثل کشورهای اروپایی، روسیه و چین به آن ادعان دارند، ناآگاه است.» دکتر برزگر ادامه می‌دهد: «برجام در طرف غربی ناشی از یک اضطرار ژئوپلیتیک ناشی از ضرورت جلب همکاری ایران برای جلوگیری از گسترش بی‌ثباتی و افراط‌گرایی در منطقه بود. اوباما و اروپایی‌ها تلاش داشتند تا ایران را در نظام بین‌المللی و منطقه‌ای ادغام کنند و این موضوع را نه از سر میل که از روی ناچاری و ضرورت انتخاب کرده بودند.» برزگر در ادامه می‌افزاید: «اگر ترامپ نتواند بین برجام و نقش منطقه‌ای ایران تعادل برقرار کند؛ یعنی تهدید به لغو برجام یا اعمال تحریم‌های جدید منجر به بی‌اعتمادی بیشتر ایران در همکاری‌های منطقه‌ای شود، مطمئناً شکاف در مواضع بین‌المللی آمریکا ایجاد می‌شود و در این صورت سایر قدرت‌ها برای حفظ منافع خود طرف ایران را خواهند گرفت.» این استاد دانشگاه در نهایت نتیجه‌گیری می‌کند: «اما ایران باید مانند گذشته به تعهدات خود در برجام پایبند باشد و همزمان نقش جدی‌تر، متعادل‌تر و توأم با ابتکارات جدید در موضوعات منطقه‌ای از جمله مبارزه با تروریسم و حل بحران‌های منطقه‌ای سوریه، عراق و حتی یمن ایفا کند و از این طریق وزن خود را در مناقشات منطقه‌ای افزایش دهد. مطمئناً اهمیت ایران در صحنه منطقه‌ای از طریق سایر قدرت‌ها به ترامپ منتقل می‌شود و این می‌تواند اقدام موثری در مدیریت ترامپ در برخورد با ایران باشد.»

تماس مستقیم با ترامپ

دکتر احمد نقیب‌زاده، استاد علوم سیاسی دانشگاه تهران بر این اعتقاد است که بهترین راهکار در برابر اقدامات تند و افراطی رئیس‌جمهوری جدید آمریکا، برقراری تماس مستقیم با شخص دونالد ترامپ است. نویسنده کتاب «درآمدی بر جامعه‌شناسی سیاسی» معتقد است در برخورد با شخصیت‌ها و چهره‌های سیاسی مانند ترامپ که ویژگی‌های روانی خاصی دارند، آشنا بودن با زبان و روانشناسی آنها و مذاکره مستقیم بهترین راه‌حل است. در این صورت ممکن است به توافقات خوبی نیز دست پیدا کنیم. او همچنین با اشاره به اینکه اگر دولت امکان برقراری ارتباط مستقیم با ترامپ را نداشته باشد راهکارهای دیگری هم وجود دارد، گفت: «بهترین اقدام همسو شدن با کشورهای اروپایی است.» نقیب‌زاده توضیح داد: «کشورهای اروپایی به جز بریتانیا که همواره همسو با آمریکا بوده، امروز نسبت به اقدامات و سیاست‌های ترامپ بسیار نگران و متعجب هستند؛ بنابراین همسویی با آنها می‌تواند تهران را از این موضع خارج کند و موجب شود که ایران متحدانی در غرب پیدا کند.» این استاد دانشگاه همچنین معتقد است که اگر تهران به تنهایی حرکتی انجام دهد که تحریک‌آمیز یا در پاسخ به بزرگ‌گویی‌هایی ترامپ باشد، بسیار خطرناک خواهد بود.

بین‌المللی کردن مناقشه

دکتر ابراهیم متقی، استاد علوم سیاسی دانشگاه تهران بر این باور است که اقدامات رئیس‌جمهوری جدید آمریکا تنها یک رجزخوانی صرف نیست و این پالیسی (سیاست) دولت جدید آمریکاست. دکتر متقی تأکید می‌کند که راه مقابله با اقدامات ترامپ، «بین‌المللی کردن» سطح مناقشه با آمریکا از طریق رایزنی با کشورهایمانند چین و کشورهای اروپایی است. این استاد دانشگاه می‌گوید که ما باید مشکلات و معضلاتمان با آمریکا را در یک فضای بین‌المللی و جهانی مطرح کنیم و این معضلات را به سطح بین‌المللی افزایش دهیم. تنها در این صورت است که می‌توان شاهد تأثیرگذاری اقدامات بود.

جلوگیری از ارسال سیگنال‌های حاوی ضعف

دکتر محمد جمشیدی، استاد مطالعات منطقه‌ای دانشگاه تهران معتقد است که تهدیدهای ترامپ و تیم امنیتی او از همان جنس تهدیدهای قدیمی است و چیزی به صورت اساسی تغییر نکرده است. این استاد دانشگاه بر این باور است که هدف طرف مقابل وارد کردن ما در یک «بازی حدس‌زنی» و قرار دادن ما در ابهام با هدف «برهم زدن» تعادل روانی ایران است. دکتر جمشیدی تأکید می‌کند که مهم‌ترین اقدام در این برهه زمانی، تشخیص سیگنال درست از سیگنال غلط است. این استاد دانشگاه تهران عقیده دارد که دولت باید به‌گونه‌ای رفتار کند تا «محاسبات واشنگتن از ایران» تغییر کند. وی اضافه می‌کند که دیپلماسی ما در سه سال اخیر به نحوی عمل کرده که در طرف مقابل این احساس ایجاد شده که ایران ضعیف است و آمریکا می‌تواند در گرفتن امتیاز از ما «پیشروی» کند. دکتر جمشیدی تأکید دارد که این محاسبه آنان باید تغییر کند. این متخصص مسائل آمریکا در بیان راهکار مناسب در مواجهه با تهدیدات ترامپ می‌گوید: «ما باید کاملا از موضع اقتدار برخورد کنیم و از ارسال هرگونه سیگنالی که بیانگر ضعف باشد، پرهیز کنیم.» دکتر جمشیدی همچنین تأکید می‌کند که هم ژنرال متیس، وزیر دفاع و هم ژنرال فلین، مشاور امنیت ملی کاخ سفید هر دو در منطقه حضور داشته‌اند و قدرت ایران را به صورت کامل ملموس درک کرده‌اند و می‌دانند که ایران ابزار کافی و مناسب برای برخورد با آنان را دارد.

اتخاذ سیاست خارجی هوشمندانه و متوازن

دکتر سیدجلال دهقانی فیروزآبادی استاد دانشگاه علامه طباطبایی نیز به «دنیای اقتصاد» گفت: «در این فضا ما نیازمند یک دیپلماسی عاقلانه و هوشمندانه هستیم تا در اولویت اول آمریکا قرار نگیریم.» دهقانی با بیان اینکه ما باید سیاست خارجی متوازن را در پیش بگیریم، می‌گوید: «سیاست خارجی فعال منطقه‌ای و چندجانبه‌گرایی نیز از دیگر ابعاد این سیاست ایران است. به‌ویژه در رابطه با اجرای برجام ما باید یک نوع دیپلماسی فعال را در قبال سایر اعضای ۵+۱ همچون چین و روسیه و به‌ویژه اروپایی‌ها در پیش بگیریم. چون خود دولت‌های اروپایی نیز نگران مواضع و سیاست ترامپ هستند و احساس نگرانی می‌کنند که برجام به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مصادیق و نمونه‌های سیاست خارجی واحد اروپا ناکام بماند.»

فاز جدید فشارهای فرابرجامی واشنگتن (<http://donya-e-eqtesad.com/news/1089828>)

چاپ خبر

<http://www.ganjname.com> (<http://fidibo.com/books>)
<http://www.donyayesafar.com>

گروه نشریات دنیای اقتصاد

روزنامه دنیای اقتصاد (<http://www.donya-e-eqtesad.com>)

روزنامه انگلیسی (<http://financialtribune.com>) Financial Tribune

سایت خبری اقتصاد نیوز (<http://www.eghtesadnews.com>)

هفته نامه تجارت فردا (<http://tejarat.donya-e-eqtesad.com>)

انتشارات دنیای اقتصاد (<http://book.donya-e-eqtesad.com>)

واحد مطالعات بازار (<http://dmsu.donya-e-eqtesad.com>)

مرکز همایش‌ها (<http://events.donya-e-eqtesad.com>)

مرکز آموزش (<http://tc.donya-e-eqtesad.com>)

فروشگاه (<http://store.donya-e-eqtesad.com>)

آگهی (<http://www.donya-e-eqtesad.com/about/advertising>)

درباره ما

معرفی روزنامه (<http://www.donya-e-eqtesad.com/AboutUs>)

تماس با ما (<http://www.donya-e-eqtesad.com/AboutUs>)

اجرا گروه شرکت های راهبر (<http://raahbar.net>)

کلیه حقوق این سایت متعلق به روزنامه دنیای اقتصاد بوده و استفاده از مطالب آن با ذکر منبع بلامانع است

